

Plats och tid   Lundby församlingshem, stora salen, kl. 19.00-21.00

Beslutande   Siw Wittgren Ahl (S), ordförande
Björn Jedvert (POSK), vice ordförande utom § 13
Axel Hanson (ÖKA), 2:e vice ordförande

Ulla Gustafsson (S) utom § 13
Gustaf Jönsson Engbusk (S)
Joakim Berlin (-) utom § 13
Magnus Nilsson (S)
Eva Nihlblad (S) utom § 13
Micaela Gillgren (S) utom § 13
Christer Gustafsson (S)
Göran Andersson (S)
Marika Danielsson (S)
Katrín Hakopian (S) utom § 17-18
Cecilia Magnusson (BA) utom § 13
Kent Wikström (POSK) utom § 13
Gustaf Jarlert (POSK) utom § 13
Hampus Lindeberg (POSK)
Ian Hitzeroth (POSK)
Christina Andersson (POSK)
Svenning Alehem (POSK)
Annika Thornberg (ÖKA)
Andreas Hanberger (ÖKA) utom § 13
Gunnel Hensing (ÖKA) utom § 13 och § 17-18
Michael Hedberg (ÖKA)
Jonas Wannebo (ÖKA)
Mait Hjertkvist (BA), tjänstgörande ersättare
Britt-Marie Ekoff (POSK), tjänstgörande ersättare

Ersättare   Arne Andersson (POSK)
Arvid Ejeskär (POSK)

Övriga deltagare   Annika Larsson, kyrkoherde
Nina Brohall, revisor från E&Y
Lars Sällström, förtroendevald revisor 2022-2025
Jesper Hallén, förtroendevald revisor 2022-2025
Anders Ivarsson, ekonom
Sara Sandelin, utvecklingsledare/HR-koordinator

Utses att justera   Christer Gustafsson (S) och Gustaf Jarlert (POSK)

Justeringens
plats och tid   Brämaregårdens församlingshem 2023-05-22, kl. 08.00

Ordförande 		Justerande 	Justerande 	Utdragsbestyrkande
---	--	---	---	--------------------

Underskrifter

Sekreterare

Lotta Bohman

Paragraf 9-18

Ordförande

Siw Wittgren Ahl (S)

Justerande

Christer Gustafsson (S)

Gustaf Jarlert (POSK)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Kyrkofullmäktige, Lundby församling

Sammanträdesdatum

2023-05-15

Datum för

Datum för

anslagets uppsättande

2023-05-22

anslagets nedtagande 2023-06-12

Förvaringsplats

Församlingsarkivet

för protokollet

Underskrift

Ordförande 	Justerande 	Justerande 	Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

§ 9 Mötets öppnande

Ordförande Siw Wittgren Ahl hälsade välkommen och förklarade sammanträdet öppnat. På uppdrag av ordföranden förrättade sekreteraren upprop.

§ 10 Val av justeringspersoner

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

att utse Christer Gustafsson (S) och Gustaf Jarlert (POSK) att justera protokollet, och

att justeringen ska ske den 22 maj, kl. 08.00 i Brämaregårdens församlingshem.

Ordförande 		Justerande 	Justerande 	Utdragsbestyrkande
---	--	---	---	--------------------

§ 11 Anmälda handlingar

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

att anteckna följande anmäld handling
Göteborgs stiftsstyrelsens församlingsutskott, samrådsprotokoll 2023-01-25
F 2022-0183:13

Ordförande 		Justerande 	Justerande GJ	Utdragsbestyrkande
---	--	---	------------------	--------------------

§ 12 Årsbokslut 2022

Joakim Berlin (-) och Anders Ivarsson (ekonom) yttrade sig.

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

att godkänna årsbokslutet för 2022

att fastställa årsredovisningen för räkenskapsåret 2022.

Ordförande 		Justerande 	Justerande GJ	Utdragsbestyrkande
---	--	---	------------------	--------------------

§ 13 Ansvarsfrihet för kyrkorådet

Nina Brohall (auktoriserad revisor från EY) yttrade sig.

Cecilia Magnusson (BA), Gustaf Engbusk (S), Jonas Wannebo (ÖKA) och Joakim Berlin (-) yttrade sig. Gustaf Engbusk (S) yttrande från den socialdemokratiska nomineringsgruppen läggs till handlingarna och bifogas protokollet.

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

- att** lägga revisorernas kontrollrapport, uttalande från församlingens ledning och E&Y:s revisionsrapport avseende verksamheten kring densamma till handlingarna.
- att** bevilja kyrkorådet ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2022.

Ordförande 		Justerande 	Justerande 	Utdragsbestyrkande
---	--	---	---	--------------------

§ 14 Verksamhetsberättelse 2022

Verksamhetsberättelsen för 2022 och hur verksamhetsåret sett ut.
Kyrkoherde Annika Larsson och Annika Thornberg (ÖKA) yttrade sig.

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

att lägga verksamhetsberättelsen för 2022 till handlingarna.

Ordförande 		Justerande 	Justerande GJ	Utdragsbestyrkande
---	--	---	------------------	--------------------

§ 15 Lokalförsörjningsplan – konsekvensanalys och åtgärdsplan

Ärendet bordlagt från kyrkofullmäktige 2023-03-13.

Andreas Hanberger (ÖKA) yttrade sig och yrkade bifall till kyrkorådets förslag.

Annika Thornberg (ÖKA) yttrade sig och yrkade bifall till kyrkorådets förslag.

Gustaf Engbusk (S) yttrade sig och yrkade avslag till förslagen 2-5.

Kyrkoherde Annika Larsson yttrade sig.

Gustaf Jarlert (POSK) yttrade sig och yrkade bifall till kyrkorådets förslag.

Joakim Berlin (-) yttrade sig och yrkade bifall till kyrkorådets förslag.

Cecilia Magnusson (BA) yttrade sig och (BA) står bakom liggande förslag.

Kyrkofullmäktige ajournerade sig och därefter återupptogs debatten.

Axel Hanson (ÖKA) yttrade sig och yrkade att förslag 2 ska omformuleras till att: delegera till kyrkorådet att efter samråd med stiftsstyrelsen besluta att ta kyrkorummet i Länsmansgårdens kyrka ur bruk. Därefter röstade kyrkofullmäktige.

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

- att** minska kostnaderna för att kunna möta försämrad ekonomi,
- att** delegera till kyrkorådet att efter samråd med stiftsstyrelsen besluta att ta kyrkorummet i Länsmansgårdens kyrka ur bruk,
- att** avyttra Länsmansgårdens kyrka på fastigheten Biskopsgården 90:1 genom att överlåta arrendeavtalet alternativt säga upp arrendeavtalet,
- att** uppdra åt kyrkorådet att vidta erforderliga åtgärder för att verkställa beslutet om avyttrande,
- att** uppdra åt kyrkorådet att framöver särskilt pröva alla typer av renoveringar av församlingens byggnader och anläggningar som står på arrenderad mark.

Reservation anmäldes från (S) mot de fyra sista besluten.

Ordförande 	Justerande 	Justerande GJ	Utdragsbestyrkande
---	---	------------------	--------------------

§ 16 Toleredskyrkan

Församlingen har fått ett värderingsutlåtande avseende Tolered 176:1 från Göteborgs stad, Exploateringsförvaltningen.

Gustaf Engbusk (S) yttrade sig och yrkade avslag på förslaget att uppta lån för att finansiera köpet och att köpet istället genomförs med eget kapital, alternativt yrkande på att ärendet bordläggs.

Joakim Berlin (-) yttrade sig.

Kyrkoherde Annika Larsson yttrade sig.

Cecilia Magnusson (BA) yttrade sig och yrkade bifall till kyrkorådets förslag.

Hampus Lindeberg (POSK) yttrade sig.

Jonas Wannebo (ÖKA) yttrade sig och yrkade på återremiss.

Michael Hedberg (ÖKA) yttrade sig och yrkade avslag på förslaget om finansieringen och yrkade att kyrkofullmäktige uppdrar åt kyrkorådet att besluta om finansiering av köpet.

Därefter röstade kyrkofullmäktige.

Beslut

Kyrkofullmäktige beslutade

att anta erbjudandet om att friköpa arrendetomten Tolered 176:1.

att uppdra åt kyrkorådet att besluta om finansiering av köpet.

§ 17 Information

Kyrkorådets ordförande Joakim Berlin berättade om planerna för ombyggnation och renovering av Brämaregårdens församlingshem.

§ 18 Mötets avslutande

Ordförande Siw Wittgren Ahl tackade de närvarande samt besökande i verksamheter i Länsmansgården för sitt engagemang och förklarade sammanträdet avslutat. Kyrkoherde Annika Larsson ledde fullmäktige i bön.

Ordförande 		Justerande 	Justerande 	Utdragsbestyrkande
----------------	--	----------------	----------------	--------------------

Den socialdemokratiska nomineringsgruppen avstår från att delta i beslutet att godkänna texten "från ledningen i Lundby församling."

Den socialdemokratiska nomineringsgruppen väljer att avstå från att delta i beslut från Lundby församlings ledning undertecknad av Kyrkorådets ordförande Joakim Berlin. Ett undertecknade görs på heder och samvete. Kyrkorådets ordförande Joakim Berlin har undertecknat på heder och samvete en kandidatförsäkring hos vårt parti där han skrivit under att om han lämnar vårt parti skall han avgå från sina förtroendevalda positioner han erhållit i förtroende genom att representera det socialdemokratiska partiet. Genom sitt beteende har han inte bara svikit Socialdemokraterna utan också de väljarna som lade sin röst på oss i valet. Dessutom utestänger han genom sitt agerande oss från att ingå i arbetsutskottet i kyrkorådet i Lundby församling, detta trots att vi är Lundby församlings största nomineringsgrupp. Med detta som bakgrund kan vi inte med säkerhet lita på uppgifterna i dokumentet. Vi vill att detta yttrande läggs till handlingarna.

Socialdemokraterna i Lundby Församling

Handwritten signature and initials in blue ink: "Joakim Berlin GJ a"

Framtida besparingar

Har vi trots ovan genomförda besparingar en ekonomi som inte går ihop får vi fatta ett beslut om nedläggning 2025, så att vi gör det i samband med att arrendet går ut. Fram till dess ser ekonomin stabil ut. Eftersom framtiden för kyrkan i Länsmansgården är oviss tänker vi inte lägga stora belopp på renoveringar innan vi ser hur församlingens ekonomi utvecklas.

I förslaget ovan har lånet på 60 miljoner för ombyggnationen en ränta på 6%. Det ger en årlig kostnad på 3 987 692,16 kr, en totalkostnad på 159 507 686,21 kr och en totalräntekostnad på 99 507 686,21 kr. I vårt förslag har detta stoppats och dessa pengar läggs i stället på att förbättra församlingens ekonomi och varsamt renovera det vi har i enlighet med liggande renoveringsplan (med undantag för Brämaregården, där ett mer kostnadseffektivt förslag får tas fram). Det som presenterades på senaste kyrkorådsmötet kostade upp emot 60 miljoner, enligt projektledaren, och är ohållbart ur ett ekonomiskt perspektiv.

Framtida intäkter

En höjning av kyrkoavgiften med 1,0 öre skulle ge en ökad intäkt med ca 700 tkr per år. En höjning med ett eller flera ören är ett alternativ för att bekosta verksamheten i Länsmansgården.

Alternativkostnader

Väljer vi att gå vidare med detta kan det uppstå en hel del alternativkostnader. Rivning och återställande av mark kostar upp mot 3 miljoner, dessutom tillkommer betalning av arrende till 2027 på ca 300 tkr. Joakim Berlin har sagt att verksamheten ska fortsätta i hyrda lokaler för att kunna genomföra liknande verksamhet som idag, d.v.s. 4 dagar i veckan, med lokal som kan inhysa både barn och vuxna och har kök. Detta lär inte vara gratis.

Kyrkan har en viktig samhällsroll

I dessa oroliga tider av krig, inflation och utökad fattigdom så försöker stiftet och vår Biskop Susanne Rappman att hjälpa församlingsmedlemmarna genom att hon har kallat till sig politikerna i Göteborgs stad för att diskutera matfattigdomen.

Det finns många larmrapporter från skolor om att barn inte kan äta sig mätta hemma och krav på morgonmål och mer portioner önskas för barnens bästa. Många pensionärer har svårt att få pensionen att räcka till och därför känns det kontraproduktivt att lägga ner Länsmansgårdens kyrka.

Verksamheten är gratis och skapar mening för många barn. Det skapar också gemenskap och en chans att bli mätt i ekonomiskt svåra tider för våra pensionärer som kommer till sopplunchen. Utöver detta bildas gemenskap och integration i samhället, genom ett språkkafé där man lyckats att engagera avhoppare från den kriminella verksamhet som är utbredd i området. Detta ska det sparas på helt i onödan. Verksamheten har i dag ca 800 barn som besöker den och ca 10000 besök från vuxna enligt personalen.

Kyrkan har dessutom ett stort stöd i lokalområdet och ca 350 människor har protesterat och undertecknat protestlistor mot att lägga ner kyrkan och många fler delar den uppfattningen, men kommer från länder med diktatur och förtryck och är därmed inte bekväma med att protestera med namn i tryck.

J. Westberg GW 4

Yrkande angående punkten lokalförsörjningsplan

S-gruppen ser att argumentationen för nedläggningen av Länsmansgårdens kyrka inte stämmer. Förvaltningen lyfter fram att kostnaderna är för höga och att församlingen behöver spara.

De lägger fram förslaget att avveckla Länsmansgårdens kyrka för att spara pengar, men hur stor blir denna besparing egentligen? Räcker den för att få ekonomin i balans? Vi börjar med att undersöka vad kyrkan i Länsmansgården kostar. Kostnaden för Länsmansgården är ca 700 TKR i direkta kostnader per år och ca 600 TKR i indirekta kostnader. De indirekta kostnaderna kommer att slås ut på övriga byggnader till viss del, om man inte minskar på administration och förvaltningstjänster i samma utsträckning. Men **kostnaden är ca 1,3 miljoner per år.**

Har vi råd med 1,3 miljoner /år?

Enligt kyrkans ekonom ser prognosen ut på följande sätt, samt hur S-gruppens förslag påverkar prognosen:

År Underskott/överskott

ÅR	Resultat med Länsmansgårdens kyrka	Resultat med en avveckling av Länsmansgårdens kyrka	S-förslag med stoppad ombyggnation, effektivt utnyttjande av lokaler med en kyrka i Länsmansgården
2023	-0.38 mil	- 3,38 mil	3,61 mil
2024	1,49 mil	1,99 mil	5,48 mil
2025	-0,36 mil	0,14 mil	3,59 mil
2026	-9,85 mil	- 9,35 mil	-5,86 mil
2027	-2,18 mil	-1,72 mil	1,81 mil
2028	4,19 mil	4,69 mil	8.18 mil
2029	-6,55 mil	-6,05 mil	-2,56 mil
2030	-11,41 mil	- 10,89 mil	7,42 mil
Totalt	-25,05 miljoner	- 24,57 miljoner	21,67 miljoner

Vi ser att församlingen gör bra resultat fram till 2026, därefter kommer vi att behöva genomföra en rad besparingar. För att möta detta underskott så har vi i S-gruppen varit med och stoppat ombyggnationen av Brämaregårdens kyrka. Att i stället göra en mindre renovering bekostad av eget kapital leder till en besparing av räntekostnader, till skillnad från förvaltningens förslag på ett lån på 40 år och på ett belopp på 60 miljoner, här räknat med 6% ränta, vilket ger en total räntekostnad på 99 miljoner + avskrivningar på 60 miljoner som nu har kunnat undvikas.

Första året i det projektet som stoppades var räntekostnaden nästan dubbelt så mycket som Länsmansgårdens kyrka kostar per år. Till detta kommer det en avskrivning på tillgången och ett negativt kassaflöde, för det ska även amorteras på beloppet.

Vilseledning från förvaltningen.

Kyrkohedern har under tiden som en majoritet röstat för en återremiss gått till stiftet och begärt att få lägga ner länsångårdenskyrka vilket är ett uppseende väckande agerande när inget beslut var taget i frågan. Vidare har vi fått höra att ett kommunalt bostadsbolag har varit intresserade av att ta över kyrkan men när vi har pratat med deras styrelse så har de ingen vetskap om detta vilket gör att vi ställer oss frågande till hur väl förvaltningen har arbetat med återremissen.

Sammanfattning

Med detta i åtanke anser vi i S-gruppen att det finns ett budgetutrymme för att driva kyrkan i Länsångården vidare fram till att arrendet går ut i ett första steg. Detta eftersom vi har varit med och stoppat den dyra ombyggnationen av Brämaregården. Blir det en försämrad ekonomi finns möjligheten att lägga ner kyrkan vid ett senare tillfälle alternativt att höja kyrkoavgiften.

Vidare tror vi inte att besparingen blir så mycket som 1,3 miljoner per år på att lägga ner kyrkan. Vi har de direkta kostnaderna på 700 tkr som försvinner men en stor del av de gemensamma kostnaderna kommer att kvarstå och smetas ut på de andra kyrkornas driftskostnad samtidigt som det tillkommer en hel del alternativkostnader för en lokal i Länsångården, som kyrkan ämnar hyra. Den verkliga besparingen är därmed kanske endast 400 tkr per år vilket är en låg kostnad i förhållande till hoppet och glädjen kyrkan ger i ett utsatt och segregerat område.

Vi anser att det är bättre att spara in på pengar genom att göra en mindre renovering i Brämaregården i stället, vilket avsevärt kommer att förbättra församlingens ekonomi. Se tabell.

Yrkanden

- Att avslå attsats 2–5 gällande i punkt 5, lokalförsörjningsplan. Detta med hänvisning till kyrkans viktiga roll i ett redan utsatt område och det avsevärt förbättrade budgetläget nu när projektet med ombyggnationen av Brämaregården är stoppat.

Vi väljer att reservera oss mot beslutet med hänvisning till vårt yrkande.

Socialdemokraterna i Lundby Församling.

Gustaf Engbusk
Marika Danielsson
Siw Wittgren Ahl
Ulla Gustafsson
Christer Gustafsson
Michaela Gillgren
Eva Nihlblad
Göran Andersson
Katrín Hakopian
Annika Sydberger Norrman
Magnus Nilsson

Vi ämnar ~~och~~ överklaga
beslutet till Domkapitlet.

[Handwritten signature]